

REGELS VOOR HET ACCEPTEREN EN VERSTREKKEN VAN EEN HYPOTHEEK

Versie 3.5

Productmanagement Hypotheken, 20-03-2020

COLOFON

Risicodomein	Credit Risk
Risico eigenaar (1e lijn)	Directeur Competence Center Wonen
Risico afdeling (2e lijn)	Credit Market & Operational Risk Bank
RP eigenaar	Cengiz Topsakal, Bedrijfshef Productmanagement
Auteur	Productmanagement Hypotheken
Implementatie en naleving	Directeur Service Center Hypotheken
Implementatie tijdvak	Q2 2020
Document status	Finaal
Geldigheidstermijn	Geldig tot nieuwe versie is vastgesteld. Half jaarlijkse revisiecyclus.
Bewaartermijn	7 jaar
Classificatie	Intern
Document beheer	Productmanagement Hypotheken

Versie- en wijzigingsoverzicht

Versie	Wijzigingen
3.5	Initiële versie

Review en afstemming

Versie	Review door (naam)	Rol	Akkoord
3.5	Risk & Reporting	1e lijn stakeholder(s)	Ja
3.5	C.M.O credit risk	2e lijn risicoverantwoordelijke	Ja
3.5	Bedrijfshef PM	RP eigenaar	Ja

Vaststelling

Versie	Gremium / naam	Datum akkoord	Conditie
3.5	ABO	10-03-2020	Nee
3.5	Krediet Comité	19-3-2020	Nee

Distributie

Versie	Datum	Ontvanger	Rol / status
3.5		Arko van Heteren	Implementatie en naleving
3.5		John Buhrs	Implementatie en naleving
3.5		Christiaan Hatzmann	Risicoeigenaar (eerste lijn)
3.5		Peter Liebeton	Risicoverantwoordelijk (tweede lijn)
3.5		Bart Vrancken	Publicatie ID
3.5		Peter-Paul Wekking	Competence Center Wonen

Gerelateerde documenten

Type	Titel	Year
RMP	RMP Credit Risk	2019

WSM Scope

WSM name	IP name
Klant wil wonen	Oriënteren & Adviseren hypotheek
Klant wil wonen	Afsluiten en Registreren hypotheek
Klant wil wonen	Beheren tussenproducten met risicobeoordeling

Inhoud

1	Wie zijn we en wat doen we?	6
1.1	Goed wonen	6
1.2	Hypotheken met NHG	7
2	Onze aanvrager	8
2.1	Binding met Nederland	8
2.2	Betaalgedrag	9
2.3	Inkomen	9
2.3.1	Vast inkomen	9
2.3.2	Vast inkomen voor bepaalde tijd	10
2.3.3	Bijna met pensioen	10
2.3.4	Uitzendkracht met perspectiefverklaring	10
2.3.5	Ander inkomen uit arbeid	10
2.3.6	Inkomensbepaling loondienst	11
2.3.7	Zzp, eenmanszaak, vof of maatschap	11
2.3.8	Nv of bv	11
2.3.9	Startende ondernemer	11
2.3.10	Inkomen uit verhuur	11
2.3.11	Belastingplichtig in het buitenland	12
2.3.12	Geen onderdeel van het toetsinkomen	12
3	Het huis	13
3.1	Soorten huizen.....	13
3.1.1	Appartementen	13
3.1.2	Huizen met een gedeeltelijke woonbestemming	13
3.1.3	Recreatiewoningen	13
3.1.4	Nieuwbouwhuizen in eigen beheer	14
3.1.5	Kangoeroewoningen / mantelzorgwoningen	14
3.1.6	Coöperatief eigendom.....	14
3.1.7	Bouwgrond	15
3.1.8	Welke huizen financieren we niet?	15
3.2	Bepaling van de marktwaaarde	15
3.2.1	Verbouwing	15
3.2.2	Koopsom lager dan marktwaaarde	16
3.2.3	Aankoop op veiling	16

Met opmerkingen [LH(1)]: Uitzendkracht of flexwerker in loondienst met arbeidsmarktsan of perspectief verklaring

3.2.4	Wanneer is taxatie niet verplicht?	16
3.3	Erfpacht en koopsom van de grond	16
3.4	Constructies 'kopen onder voorwaarden'	17
4	Goed wonen	18
4.1	Betaalbaarheid	18
4.1.1	Financiële verplichtingen	18
4.1.2	Tijdelijke situatie 2 huizen	18
4.1.3	Oude huis verkocht	19
4.1.4	Oude huis nog niet verkocht	19
4.1.5	Eigen middelen	19
4.1.6	Oversluiten	19
4.1.7	Senioren die een ander huis kopen	20
4.1.8	Toetslast van verplichtingen	20
4.2	De hypotheek aflossen	21
4.2.1	Kapitaalverzekering	22
4.2.2	Restschuldfinanciering	22
4.2.3	Overbruggingshypotheek	22
4.2.4	Extra zekerheden	22
4.2.5	Overlijdensrisicoverzekering	23
4.2.6	Maximale LTV	23
4.2.7	Salderen van polis- of beleggingswaarden	24
5	En verder	25
5.1	Lenen, lasten en advies	25
5.1.1	Minimaal hypotheekbedrag	25
5.1.2	Looptijd	25
5.1.3	Hypotheekbeoordeling en creditscore (ASK)	25
5.1.4	Hypotheeknormen en advies	26
5.1.5	Woonquote en samenstelling van het huishouden	26
5.2	Fraudepreventie en integriteit	26
5.2.1	Identificatie	26
5.2.2	Burgerservicenummer	26
5.2.3	Toetsing externe databases	26
5.2.4	Integriteit	26
5.3	Bouwdepot	27
5.3.1	Rentevergoeding over het saldo	27
5.3.2	Geldige betaalbewijzen	27
5.3.3	Vooruitbetalingen	28
5.3.4	Looptijd van het bouwdepot	28

5.3.5	Restant bouwdepot	28
5.4	Bankgarantie	29
5.5	Enkele fiscale aspecten	29
5.5.1	Fiscaal regime voor of na 2013	29
5.5.2	Voorwaarden fiscale voortzetting bestaande verzekering of rekening?	29
5.6	De hypotheek meenemen naar het nieuwe huis	30
5.7	Voorwaarden verzekering buitenlandse of nieuwe verzekeraar	30
5.8	Staan er fouten in deze normen?	31

1 Wie zijn we en wat doen we?

We zijn een zelfstandige, puur Nederlandse bankholding met 4 onderscheidende banken die dicht bij de klant staan. Alle menselijk, maatschappelijk en duurzaam. Onze missie is beschreven in ons manifest: bankieren met de menselijke maat.

Ons manifest

Een maatschappij waarin mensen vol vertrouwen en optimisme kunnen leven. Waarin we samen de dingen doen die goed zijn voor een volgende generatie. Dat is waar wij aan willen bouwen. En daarom bestaan we om iedereen, mens voor mens, te helpen op hun eigen manier financieel weerbaar te zijn. Dit betekent dat we, vanuit onze sociale oorsprong, de verantwoordelijkheid nemen om het vak van bankieren vorm te geven vanuit wat mensen echt nodig hebben. Het betekent dat onze financiële dienstverlening gaat over nut in plaats van rendement. Over waarde in plaats van geld. Het betekent vooral dat we oprecht de belangen van onze klanten voorop zetten, zodat fundamentele dingen in het leven zoals wonen, educatie en een buffer voor onverwachte uitgaven nu en in de toekomst geborgd zijn. Wij begrijpen ook dat het Nederland van vandaag een grote verscheidenheid kent en ieder mens op z'n eigen manier 'financieel weerbaar' wil zijn. Daarom is de Volksbank een diverse familie van merken: ASN Bank, BLG Wonen, RegioBank en SNS. Samen, maar ieder op zijn eigen manier, kiezen we ervoor om duurzaamheid als uitgangspunt te nemen voor de toekomst. Om mensen inzicht, overzicht en vooruitzicht in geldzaken te bieden. Om 'goed wonen' toegankelijk te maken en om oprecht persoonlijk contact weer de basis te laten zijn voor bankieren. Wij laten ons continu inspireren om samen met onze klanten eenvoudige dienstverlening te ontwikkelen die de menselijke maat terugbrengt in geldzaken.

1.1 Goed wonen

'Goed wonen' maken we graag mogelijk met onze hypotheek. In deze 'regels voor het accepteren en verstrekken van een hypotheek' staat wie we met een hypotheek kunnen helpen, hoe het huis er uitziet en hoe de hypotheek wordt terugbetaald.

Voor wie gelden onze regels?

Onze regels gelden voor klanten die in een huis gaan wonen. De klant gebruikt het huis niet als belegging of zakelijk en verhuurt het huis ook niet.

We houden ons aan de wet

We helpen binnen de ruimte van de wet en regels. We gaan ervan uit dat jij als professional weet welke wetten en regels belangrijk zijn bij het kopen en het hebben van een huis. Daarom schrijven we zo min mogelijk op wat al in een wet of regel staat. Soms zijn we wat strenger dan de wet of de regels. Dat vinden we dan verstandig. Voor de aanvrager, voor andere klanten en voor onszelf.

Afwijken van onze regels

Past je aanvraag niet binnen onze regels maar denk je dat we toch een hypotheek kunnen verstrekken? Dan kun je dat met ons bespreken en ons een maatwerkverzoek sturen. In onze regels lees je ook wanneer we niet kunnen helpen met een hypotheek. Dan is het ook duidelijk wanneer je geen maatwerkverzoek kunt sturen. Stuur je een maatwerkverzoek? Leg dan uit waarom de aanvraag voor zowel de klant als voor ons verantwoord is.

Stukkenlijst bij deze regels

Bij deze regels hoort onze stukkenlijst. In deze lijst beschrijven we waar de meest voorkomende stukken bij een hypotheekaanvraag aan moeten voldoen. De regels en de stukkenlijst helpen je bij het beoordelen van een hypotheekaanvraag van een klant die een huis wil kopen of een andere hypotheek wil afsluiten. Wil een klant iets veranderen aan zijn huidige hypotheek? Dan gelden onze regels voor het wijzigen van een hypotheek.

1.2 Hypotheken met NHG

Voor aanvragen met Nationale Hypotheek Garantie (NHG) gelden de actuele regels van NHG. Tenzij we in onze regels extra voorwaarden stellen. Als dat zo is, dan staat het in het artikel van deze regels.

Een paar voorbeelden

Jeroen wil graag een hypotheek met NHG. Zijn doorlopend krediet wordt getoetst met een maandlast van 1% van de limiet, waardoor hij de hypotheek niet kan betalen. Dat mag volgens het NHG-beleid. Maar de Gedragscode Hypothecaire Financieringen (GHF) gebruikt als minimale toetslast 2% van de limiet. De strengere GHF gaat dus voor de NHG-norm. Jeroen kan daarom geen hypotheek krijgen.

Hans heeft de afgelopen 5 jaar vaker een A-codering gehad. Omdat hij zijn kredieten heeft afgelost, is NHG wel mogelijk. Maar toch krijgt Hans geen hypotheek bij ons. Uit onze ervaring weten we dat de kans groot is dat iemand weer betalingsproblemen krijgt. En de hoge kosten die horen bij een (regelmatige) betalingsachterstand vergoedt NHG niet.

Susan wil een huis kopen met erfpacht en daarom een hypotheek afsluiten. NHG gaat akkoord met erfpacht als er vooraf een vaste of minimale koopsom is afgesproken voor als Susan de grond ooit wil kopen. Wij vinden dat niet goed. Zo'n terugkoopsom kan een negatieve invloed hebben op de waarde van het erfpacht, omdat het afhankelijk is van de ontwikkeling van de huizenprijzen. En dat is niet in het klantbelang en niet in ons belang.

2 Onze aanvrager

Dit hoofdstuk gaat over onze aanvrager. Je leest hier ook hoe we het inkomen van de aanvrager bepalen voor de berekening van het hypotheekbedrag.

Wie kan een hypotheek aanvragen bij ons?

Onze aanvrager woont in Nederland en mag hier voor de duur van de hypotheek wonen en onbeperkt werken. Dat wil hij ook. De aanvrager wordt schuldenaar van de hypotheek. Het kan zijn dat hij samenwoont met een partner of dat gaat doen. De partner moet dan voor een gelijk deel eigenaar worden van het huis. De aanvrager en de partner gaan allebei in het huis wonen en hebben de intentie er te blijven wonen zolang de hypotheek loopt. De aanvrager mag 1 mede-aanvrager hebben. Voor de aanvrager en de mede-aanvrager gelden dezelfde regels.

Wie helpen we niet met een hypotheek?

We helpen geen aanvrager die:

- niet in de Eurozone woont;
- niet aantoonbaar samenwoont met een broer, zus, vader, moeder, zoon of dochter;
- wil gaan samenwonen met een ander familielid dan een broer, zus, vader, moeder, zoon of dochter;
- met een tijdelijke vergunning en tijdelijk verblijfsdoel in Nederland is. Tenzij het inkomen van deze aanvrager niet nodig is voor de aanvraag;
- een hypotheek aanvraagt met meer dan 2 personen (dit geldt niet voor ouders die meetekenen).

Regels ook voor NHG

De regels die gelden voor onze aanvrager, gelden voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

2.1 Binding met Nederland

Met opmerkingen [hl2]: Wie helpen we niet met een hypotheek?

- 1: iemand die buiten de Eurozone woont
- 2: iemand die samenwoont met iemand anders dan een broer, zus, vader, moeder, zoon of dochter of dat gaat doen.
- 3: iemand die met een tijdelijke vergunning en tijdelijk verblijfsdoel in Nederland is (tenzij het inkomen van die aanvrager niet nodig is voor de aanvraag)
- 4: iemand die een hypotheek aanvraagt met meer dan 1 andere persoon (dit geldt niet voor ouders die meetekenen)

We verstrekken een hypotheek als de aanvrager 3 jaar in Nederland woont (ingezetene¹ is) of heeft gewoond (ingezetene is geweest). We gaan ervan uit dat hij al 3 jaar werkt. Werkt hij nog geen 3 jaar? Dan moet de aanvrager voldoende binding met Nederland aantonen. Bijvoorbeeld door te laten zien dat hij hier al veel langer woont of dat hij hier een opleiding heeft gevolgd. Woont en werkt een aanvrager langer dan 1 jaar in Nederland? Dan kan hij ook binding met Nederland aantonen door 20% van de koopprijs van zijn huis plus de verbouwing zelf te betalen.

Geen binding met Nederland

Een aanvrager die korter dan 1 jaar in Nederland woont en werkt, heeft geen binding met Nederland. Deze aanvrager helpen we niet met een hypotheek. Tenzij het inkomen van deze aanvrager niet nodig is voor de hypotheek.

Let op! De grensarbeider is een uitzondering. Je leest de regels over de grensarbeider in 2.3.12.

2.2 Betaalgedrag

Onze aanvrager gaat goed om met zijn geld. Dat zien we bijvoorbeeld aan de BKR-toets. Maar ook aan zijn betaalgeschiedenis als hij al een hypotheek bij ons heeft. De aanvrager heeft geen (lopende) achterstandscoderingen, geen saneringskrediet en zit niet in de wettelijke schuldsanering. Een aanvrager mag wel een herstelde A of herstelde A1-codering hebben of finale kwijting van NHG.

Geen hypotheek bij slecht betaalgedrag

Een aanvrager die niet goed omgaat met zijn geld, helpen we niet. Het gaat dan om een aanvrager die:

- meerdere achterstandscoderingen op verschillende momenten (over een periode langer dan 3 maanden) heeft die geregistreerd zijn door een andere kredietaanbieder dan BLG, RegioBank, SNS of ASN;
- een niet-herstelde achterstandscodering of een lopend saneringskrediet heeft;
- in de wettelijke schuldsanering zit.

Goed om te weten

Heeft de aanvrager de lasten van zijn hypotheek bij ons niet regelmatig betaald? Dan kunnen we de aanvraag afwijzen. Bijvoorbeeld als de aanvrager een herstelde achterstandscodering op de lopende hypotheek heeft, wijzen we de aanvraag af.

Regels ook voor NHG

De regels die gelden voor het betaalgedrag van de aanvrager, gelden voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

2.3 Inkomen

Om de hypotheek te betalen, heeft de aanvrager bestendig en vrij te besteden inkomen nodig. De aanvrager verdient zijn inkomen in euro's en krijgt het in Nederland. Dit geldt voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

2.3.1 Vast inkomen

De aanvrager krijgt inkomen uit een dienstverband of onvoorwaardelijk een uitkering tot aan zijn pensioen, een pensioeninkomen en/of AOW. We nemen de inkomenscomponenten mee, die de aanvrager vrij kan besteden en waarvan de minimale hoogte en betaalfrequentie vaststaan. Dit bedoelen we met vast inkomen:

¹ Aanvragers moeten een vaste woonplaats hebben en ingeschreven zijn in de Basisregistratie Personen.

- Inkomen uit een dienstverband voor onbepaalde tijd, waarvan de proeftijd is verstreken. Daar hoort dit ook bij:
 - vakantiegeld; ◦ een 13^e maand; ◦ andere vaste looncomponenten die de aanvrager vrij kan besteden.
- Inkomen uit een tijdelijk dienstverband met intentieverklaring tot vast dienstverband. De verklaring moet zijn afgegeven nadat de proeftijd is verstreken en voldoen aan de richtlijnen van de NHG.
- Overwerk en (branche-gerelateerde) onregelmatigheidstoeslag van de afgelopen 12 maanden.
- Alle vaste inkomensbestanddelen die in de cao zijn vastgelegd. Deze bestanddelen hebben geen bestemming meegekregen en de aanvrager kan er vrij over beschikken.

- Een structurele en onvoorwaardelijke inkomensverhoging die ingaat binnen 6 maanden.
- Inkomen uit pensioen en/of AOW of een gegarandeerde lijfrente (voor zolang die loopt).
- Inkomen uit de WAO. Dat kan in deze gevallen:
 - de aanvrager is geboren vóór 1 juli 1954;
 - de uitkeringsinstantie verklaart dat de aanvrager niet meer zal herstellen en er dus geen herkeuring meer nodig is.
- Inkomen uit de WIA op basis van Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA).
- Inkomen uit de Wajong.

Met opmerkingen LH(3): WAO kan vervallen is WIA geworden. Hele blok eruit?

2.3.2 Vast inkomen voor bepaalde tijd

Heeft het inkomen van de aanvrager een bepaalde duur die korter is dan de looptijd van de hypotheek? Dan houden we rekening met de kortere looptijd. Dat is bijvoorbeeld het geval bij iemand die met pensioen gaat, inkomen krijgt uit partneralimentatie of een tijdelijke lijfrente. De gevraagde hypotheek moet in de huidige en toekomstige situatie passen binnen de toegestane woonlast.

Uitzondering bij alimentatie

Krijgt de aanvrager de partneralimentatie langer dan 10 jaar? En is de alimentatie maximaal 45% van zijn vaste inkomen? Dan is een uitzondering mogelijk: we nemen dan dit inkomen mee voor de hele looptijd van de hypotheek.

Met opmerkingen LH(4): Voorstel: We nemen alimentatie inkomen voor de hele looptijd mee als:

- 1: De aanvrager de partneralimentatie langer dan 10 jaar krijgt
- 2: We nemen de alimentatie voor maximaal 45% van het vaste inkomen mee
- 3: tenminste 70% van de annuïtaire toetslast moet uit het vaste inkomen betaald kunnen worden.

2.3.3 Bijna met pensioen

Krijgt een aanvrager binnen nu en 10 jaar inkomen uit pensioen en/of AOW? Dan toetsen we niet alleen zijn inkomen op dit moment maar ook het inkomen dat hij dan zal krijgen. We gaan ervan uit dat de aanvrager met pensioen gaat als hij 67 jaar is.

2.3.4 Uitzendkracht met perspectiefverklaring

Werkt een aanvrager als uitzendkracht en heeft hij een perspectiefverklaring van een geaccepteerd uitzendbureau²? Dan rekenen we het inkomen van de aanvrager op de werkgeversverklaring helemaal tot het toetsinkomen.

Met opmerkingen LH(5): Uitzendkracht met perspectiefverklaring of flexwerker in loondienst met Arbeidsmarktscan

Met opmerkingen LH(6): Kople: Uitzendkracht met perspectiefverklaring

We nemen geen inkomen mee dat:

- niet is bepaald door een door de Stichting Perspectiefverklaring gecertificeerd uitzendbureau; • verdient is in het buitenland.

Met opmerkingen LH(7): Kopje toevoegen : Flexwerker met een arbeidsmarktscan

2.3.5 Ander inkomen uit arbeid

Bij dit inkomen gaat het om:

- een dienstverband voor bepaalde tijd (zonder intentieverklaring);
- een onzeker inkomen (provisie of een flexibel dienstverband).

Voor het toetsinkomen kijken we naar het gemiddelde inkomen van de laatste 3 jaar. Is het inkomen van het laatste jaar of het inkomen op dit moment lager? Dan rekenen we met het laagste inkomen.

Dit geldt voor hypotheek met en zonder NHG.

Met opmerkingen LH(8): •Werkt een aanvrager met een flexibele arbeidsrelatie in loondienst (niet als ZZP'ers of als uitzendkracht), En heeft hij een arbeidsmarktscan met een minimaal score van 70 punten en daarnaast in de laatste 14 maanden minimaal 12 maanden arbeidshistorie? Dan rekenen we met de verdiencapaciteit die op de arbeidsmarktscan staat. Mits dat niet hoger is dan de verdiencapaciteit die is af te leiden uit de verplichte werkgevers verklaring.

² Het uitzendbureau moet gecertificeerd en ingeschreven zijn in het register van de Stichting Perspectiefverklaring (perspectiefverklaring.nl/register).

2.3.6 Inkomensbepaling loondienst

Als alternatieve inkomensberekening kun je gebruikmaken van de 'Inkomensbepaling Loondienst'. Het toetsinkomen wordt dan aan de hand van een recent gecertificeerd UWV verzekeringsbericht en de HANDIG! Rekentooling vastgesteld.

2.3.7 Zzp, eenmanszaak, vof of maatschap

Als we het toetsinkomen van een zelfstandige bepalen die een onderneming zonder rechtspersoonlijkheid heeft (bijvoorbeeld een eenmanszaak, vof of maatschap) en inkomstenbelasting betaalt in Nederland, dan gaan we uit van de regels voor het vaststellen een zakelijk inkomen. We nemen alleen inkomen mee dat we zelf hebben vastgesteld en inkomen dat door de NHG goedgekeurde partijen is vastgesteld.

We nemen geen inkomen mee dat verdiend is met een onderneming in het buitenland of naar buitenlands recht.

2.3.8 Nv of bv

Het toetsinkomen van een directeur-groootaandeelhouder van een Nederlandse³ bv of nv bepalen we aan de hand van de regels voor het vaststellen van een zakelijk inkomen. We nemen alleen inkomen mee dat we zelf hebben vastgesteld en inkomen dat door de NHG goedgekeurde partijen is vastgesteld.

We nemen geen inkomen mee dat verdiend is met een onderneming in het buitenland of naar buitenlands recht.

2.3.9 Startende ondernemer

Onderneemt iemand minder dan 3 jaar (minder dan 3 hele en afgesloten boekjaren) maar langer dan 12 maanden? Onderbouw een hypotheekaanvraag dan met jaarcijfers en een prognose die een accountant of administrateur van de aanvrager heeft opgesteld en onderbouwd. Het toetsinkomen bepalen we aan de hand van de regels voor het vaststellen van een zakelijk inkomen. We nemen alleen inkomen mee dat we zelf hebben vastgesteld en inkomen dat door NHG goedgekeurde partijen is vastgesteld.

2.3.10 Inkomen uit verhuur

Inkomen uit verhuur van een ander huis kunnen we tot het toetsinkomen rekenen als:

- de aanvrager niet meer dan 1 verhuurd huis heeft;
- het huis waar hij de huur voor krijgt niet bij de te verstrekken hypotheek betrokken is. We nemen niet meer dan 85% van de huuropbrengst mee. Daar halen we de hypotheeklasten van het verhuurde huis vanaf. De huurinkomsten nemen we mee tot maximaal de hoogte van het inkomen uit arbeid.

Voorbeeld

Marije heeft een inkomen uit loondienst van € 30.000 per jaar. Daarnaast krijgt ze € 35.000 aan huur. De hypotheeklasten van het verhuurde huis zijn € 20.000 per jaar. Het toetsinkomen van Marije is:

³ Een onderneming die valt onder het Nederlands fiscaal regime en is ingeschreven in het KvK. We accepteren geen LTD of Bvba.

€ 30.000 + € 9.750 (€ 35.000 x 85% -/- € 20.000) = € 39.750

Meer (verhuurde) huizen

Heeft een aanvrager meer (verhuurde) huizen met een particuliere financiering in plaats van een zakelijke financiering? Dan kunnen we hem niet helpen met een hypotheek.

2.3.11 Belastingplichtig in het buitenland

Als een aanvrager in het buitenland belasting moet betalen, geldt alleen vast inkomen (in euro's) als toetsinkomen. We toetsen met de box 3 woonquote.

Aanvragers in de grensstreek

Koopt een grensarbeider in onze grensstreek een huis en blijft hij werken in zijn eigen land? Dan kan hij niet:

- meer lenen dan 90% van de marktwaarde;
- in meer dan 25 jaar zijn (annuïteiten of lineaire) hypotheek aflossen.

Regels ook voor NHG

De regels voor aanvragers die belastingplichtig zijn in het buitenland gelden voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

2.3.12 Geen onderdeel van het toetsinkomen

We kijken niet af van de manier waarop we het inkomen bepalen. Houd er rekening mee dat we onder andere deze inkomens niet tot het toetsinkomen rekenen:

- Inkomen in een andere geldsoort dan de euro.
- Contante betalingen.
- Inkomen waarop (loon)beslag ligt of waarbij op een andere manier de bestedingsvrijheid wordt beperkt.
- Inkomen uit vermogen dat verpand is.
- PGB (met uitzondering van de ZZP-ers met meerdere opdrachtgevers).

Regels ook voor NHG

De regels voor welke inkomens we niet tot het toetsinkomen rekenen, gelden voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

3 Het huis

Voor het huis waarvoor onze aanvrager een hypotheek wil, gelden regels. Die vind je in dit hoofdstuk. Ook lees je hier hoe we de marktwaarde van het huis bepalen.

3.1 Soorten huizen

Een aanvrager kan bij ons een hypotheek krijgen voor een huis in Nederland waarin hij woont of gaat wonen. Zo'n huis:

- is goed onderhouden;
- is door de gemeente bestemd voor permanente bewoning;

Met opmerkingen [hl9]: Veranderen in:
:Integstelling tot 2.3.1 waar we de binding met nederland beschrijven toont de grensarbeider met het wonen OF werken in Nederland de binding met Nederland aan. Voorwaarde is wel dat de woning in Nederland gelegen is. Koopt een grensarbeider een huis en blijft hij werken in zijn eigen land Dan kan hij niet meer lenen dan 90% van de marktwaarde in meer dan 25 jaar zijn (annuïteiten of lineaire) hypotheek aflossen

- is of komt in eigendom van de aanvrager;
- is courant;
- is in de 12 maanden voor de passeerdatum niet van eigenaar veranderd; • heeft een woonoppervlak van 50 m² of groter;
- staat op schone grond.

3.1.1 Appartementen

We accepteren een appartement met een VvE als er sprake is van een minimale reservering voor onderhoud. Dat blijkt uit:

- een meerjarig onderhoudsplan;
- een reservepot.

3.1.2 Huizen met een gedeeltelijke woonbestemming

We kunnen een hypotheek verstrekken als een deel van het huis een zakelijke of agrarische bestemming heeft (als er maar geen boerenbedrijf meer zit). Dan moet het wel aan deze voorwaarden voldoen:

- Het gaat om 1 kadastraal geheel.
- De aanvragers gebruiken minimaal 60% van de totale marktwaarde als huis.
- Het hele huis is in eigen gebruik.

Let op! Lees ook de regels voor de maximale LTV en het aflossingsvrij gedeelte in 4.2.6.

3.1.3 Recreatiewoningen

Wil de aanvrager naast zijn hoofd woning een recreatiewoning kopen? Dan kunnen we een hypotheek verstrekken voor een recreatiewoning voor eigen gebruik. De recreatiebestemming moet dan wel zijn vastgelegd in een bestemmingsplan. Er zijn nog een paar regels:

- De hypotheek is niet meer dan 70% van de marktwaarde.
- De (annuïteiten of lineaire) hypotheek wordt helemaal afgelost.
- De aanvrager woont ergens anders in Nederland.
- De werkelijke woonlast van het hoofdverblijf nemen we mee in de toetsing.
- De recreatiewoning voldoet aan de voorwaarden van 'het huis' en:
 - a. is van steen gebouwd;
 - b. is gebouwd op eigen grond of op grond waarvoor eeuwige of voortdurende erfpacht geldt;
 - c. staat op grond waarvoor geen onaanvaardbare erfdienstbaarheden, erfpacht- of parkvoorwaarden gelden. Dat zijn bepalingen die de beschikkingsbevoegdheid van de eigenaar beperken. Bijvoorbeeld verplichte verhuur.

Bestemming 'wonen'

Geef de gemeente de (niet persoonsgebonden) bestemming 'wonen' aan een huis dat op een recreatiepark staat? Dan blijft de normering voor recreatiewoningen gelden. Toetsing van voormalige recreatiewoningen tegen de reguliere acceptatienormen is alleen mogelijk als: • het hele park de bestemming 'wonen' heeft gekregen;

- de parkvoorwaarden zijn opgeheven.

3.1.4 Nieuwbouwhuizen in eigen beheer

We verstrekken hypotheeklen voor huizen die (voor een deel) **in eigen beheer** worden gebouwd. De aanvrager koopt zelf de grond (of heeft deze in eigendom) en schakelt zelf professionals in voor de bouw van zijn huis. De aanvrager koopt dus niet (of alleen casco) bij een projectontwikkelaar. Dat kan alleen

Met opmerkingen [LH(10): bouw

als de bouw is goedgekeurd met een omgevingsvergunning. Het deel van de hypotheek voor de bouw van het huis zit in een bouwdepot.

De hypotheek toetsen we in box 1. Dat doen we in deze 2 situaties:

- De bouw begint binnen 6 maanden na verstrekking van de hypotheek.
- De aanvrager woont binnen 3 jaar in het huis.

Let op! Een afbouwgarantie (of bankgarantie) is **verplicht**.

Met opmerkingen [hl11]: Toevoegen dat zelfbouw is toegestaan?⁶.

3.1.5 Kangoeroewoningen / mantelzorgwoningen

Kangoeroewoningen komen bij ons voor een hypotheek in aanmerking als:

- het gaat om 2 zelfstandige woonruimten op 1 kadastraal geheel;
- het geheel bezit is of wordt van 2 eigenaren met een duurzame relatie die de hypotheek zelf kunnen betalen. Dus of alleen de ouders of alleen het kind (met de eventuele partner).

Voorbeeld

Patrick en zijn vrouw Anja kopen een kangoeroewoning om daar samen met zijn ouders in te trekken. Patrick en Anja kunnen met hun eigen inkomen de hypotheek betalen. Zij kunnen dus een hypotheek bij ons krijgen.

3.1.6 Coöperatief eigendom⁴

Als het onderpand onderdeel is van een coöperatieve vereniging, kunnen we een hypotheek verstrekken als:

- de aanvrager een eigen lidmaatschapsrecht heeft of krijgt;
- het lidmaatschapsrecht verpand wordt aan ons door een notariële akte;
- de statuten van de vereniging vóór het uitbrengen van de offerte bij ons bekend zijn.

Blijkt uit de statuten niet dat het lidmaatschapsrecht verpand mag worden? Dan hebben we schriftelijke toestemming van de vereniging nodig waarin staat dat het lidmaatschap aan ons verpand mag worden. Anders kunnen we geen offerte uitbrengen.

De coöperatieve vereniging moet gezond zijn. We checken dat aan de hand van:

- de inhoud van de statuten;
- de omvang (minimaal 25 appartementen, tenzij we hiervoor al eens een hypotheek hebben verstrekt);
- de manier van besturen (alleen professioneel bestuurd verenigingen);
- de voorwaarde dat (aspirant-)leden zich moeten verantwoorden voor een commissie van toelating.

Goed om te weten

Een hogere inschrijving of overbruggingshypotheek is bij coöperatief eigendom niet mogelijk.

3.1.7 Bouwgrond

Een hypotheek voor de aankoop van bouwgrond toetsen we in box 3. De verhoging voor de bouwkosten en herbeoordeling van het leningdeel voor de grond toetsen we box 1. Dat doen we in deze 2 situaties:

⁴ Financieren van coöperatief eigendom is bij BLG Wonen en ASN Bank niet mogelijk.

- De aanvrager zet binnen 6 maanden concrete stappen om te starten met de bouw.
- De aanvrager woont binnen 3 jaar in het huis.

3.1.8 Welke huizen financieren we niet?

We helpen een aanvrager niet met een hypotheek voor een huis dat:

- niet verplaatst kan worden zonder onherstelbare schade en niet vastzit aan de grond. Het huis kan rollen of drijven (aard- en nagelvast noemen we dat);
- door de gemeente niet is bestemd voor permanente bewoning (met uitzondering van recreatiewoningen);
- niet courant is;
- op een handels- of industrieterrein ligt;
- buiten Nederland ligt;
- geen afbouwgarantie of bankgarantie heeft (bij nieuwbouw).

Iemand die een hypotheek aanvraagt op alleen een opstalrecht, helpen we ook niet.

Met opmerkingen [LH(12): Nieuwe tekst 3.1.8 Welke huizen financieren we niet?

Een huis dat verplaatst kan worden zonder schade op te lopen of een huis dat niet vastzit aan de grond. Het huis kan bijvoorbeeld rollen of drijven (het huis is niet aard- en nagelvast).

Een huis met een andere bestemming dan permanente bewoning (met uitzondering van recreatiewoningen).

Een huis dat niet courant is.

Een huis dat op een handels- of industrieterrein ligt.

Een huis dat buiten Nederland ligt.

Een huis zonder afbouwgarantie of bankgarantie (bij nieuwbouw).

Vraagt iemand een hypotheek aan op alleen een opstalrecht? Dan helpen we ook niet.

3.2 Bepaling van de marktwaarde

Een gevalideerd taxatierapport toont de marktwaarde van een huis aan. Dat kan ook voor nieuwbouw. Een taxatie is verplicht bij bestaande bouw, nieuwbouw in eigen beheer, CPO⁵ en bouwgrond.

3.2.1 Verbouwing

Wil de aanvrager een huis bouwen of zijn huis verbouwen? Dan houden we het bedrag dat daarvoor nodig is in bouwdepot. We gaan dan uit van de marktwaarde na verbouwing. Zonder depot gaan we uit van marktwaarde voor verbouwing.

3.2.2 Koopsom lager dan marktwaarde

Is de koopsom lager dan de getaxeerde marktwaarde (voor verbouwing)? Dan is de koopsom het uitgangspunt voor de hypotheek. De tariefklasse bepalen we op basis van de getaxeerde marktwaarde. Is de marktwaarde na verbouwing bekend? Dan gaan we uit van de marktwaarde na verbouwing.

3.2.3 Aankoop op veiling

Koopt de aanvrager een huis op een executieveiling? Ga dan voor de hypotheek uit van de getaxeerde marktwaarde. Het bedrag dat niet nodig is voor de veilingaankoop houden we in bouwdepot voor kwaliteitsverbetering van het huis.

3.2.4 Wanneer is taxatie niet verplicht?

In deze situaties is taxatie niet verplicht:

⁵ Bij Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) of nieuwbouw in eigen beheer huurt de aanvrager zelf een architect en aannemer in. Er is dus geen projectontwikkelaar.

- De hypotheek is niet hoger dan 75% van de WOZ-waarde en heeft alleen een woonbestemming. Dan is een laatste WOZ-waarde genoeg. Als marktwaarde gebruiken we 85% van de WOZ-waarde.
- De koop- en aanneemsom is lager dan € 1.000.000 bij projectbouw (geen CPO). Deze onderdelen tellen we bij elkaar op om de marktwaarde te bepalen:
 - a. de koop/aanneemsom;
 - b. de bouwrente;
 - c. het meerwerk dat in de aanneemovereenkomst staat;
 - d. het overige meerwerk tot maximaal 20% van de optelsom van a tot en met c;
 - e. het renteverlies (dat staat op een rentefinancieringsrekening) tot maximaal 4% van de optelsom van a tot en met d.

Een waarborgcertificaat of afbouwgarantie is wel verplicht.

Regels ook voor NHG

De regels voor de niet verplichte taxatie bij projectbouw gelden voor klanten die een hypotheek met NHG en zonder NHG aanvragen.

3.3 Erfpacht en koopsom van de grond

We helpen een aanvrager met een hypotheek voor erfpacht als:

- er geen sprake is van een vooraf overgekomen (verplichte en/of minimale) terugkoopsom van de grond;
- het erfpachtrecht voldoet aan de criteria van de NVB.

Erfpacht vóór 2013

Is de erfpacht uitgegeven of verlengd voor 2013? Maar voldoet het niet aan de eisen van de NVB? Dan kunnen we een hypotheek verstrekken. Maar alleen als de overheid eigenaar is van de grond en de restduur van de erfpacht nog minimaal net zo lang loopt als de helft van de looptijd van de hypotheek. Of onvoorwaardelijk wordt verlengd.

Wanneer helpen we niet met een hypotheek?

We verstrekken geen hypotheek voor erfpacht als er sprake is van een minimale (al dan niet verplichte) terugkoopsom/waarde van de grond.

Regels ook voor NHG

De regels voor hypotheek met erfpacht gelden voor hypotheek met en zonder NHG.

3.4 Constructies ‘kopen onder voorwaarden’

Hypotheek bij koopconstructies onder voorwaarden verstrekken we met NHG. Denk aan Maatschappelijk Gebonden Eigendom (MGE) of Maatschappelijk Verantwoord Eigendom (MVE). Dat zijn sociale huurwoningen die tegen een niet-marktconforme prijs en voorwaarden verkocht worden.

We accepteren deze koopconstructies:

- Ik bouw betaalbaar Almere (IbbA)
- Betaalbare koopwoningen Zaanstad (BKZ)

- Koopcomfort (Stichting OpMaat)
- Koopgarant (Stichting OpMaat)
- Koopstart (Stichting OpMaat)
- Kopen met Korting (Omnia Wonen)
- Koopinstapregeling (voorheen Kortingsregeling Thunnissen)
- MVE-D (Woonstad Rotterdam)
- Pré Koopregeling (Pré Wonen)
- Slimmer Kopen (Sint Trudo)
- Starterslening (SVn)
- Verkoop onder Voorwaarden (VoVwoon)

Wanneer helpen we niet met een hypotheek?

We kijken niet af van de regels die gelden voor koopconstructies onder voorwaarden:

- We verstrekken geen 'kopen onder voorwaarden' zonder NHG.
- We verstrekken geen hypotheek als er sprake is van een minimale (al dan niet verplichte) terugkoopsom/waarde van de grond.

4 Goed wonen

We vinden we het belangrijk dat onze aanvrager zijn woonlasten kan (blijven) betalen en genoeg geld overhoudt om van te leven. Op deze manier kan iedereen 'goed wonen'.

4.1 Betaalbaarheid

We toetsen of de aanvrager de hypotheek kan betalen. Dat doen we met de Regeling Hypothecair Krediet (RHK). Natuurlijk kan het inkomen van de aanvrager veranderen. Daar houden we rekening mee.

4.1.1 Financiële verplichtingen

De toetslasten van kredieten en andere verplichtingen die een klant ook na de hypotheekverstrekking nog heeft, trekken we af van de maximaal toegestane woonlast. Past de toetslast van de hypotheek (zoals staat in de RHK) niet binnen de maximaal toegestane woonlast? Dan moet de aanvrager de financiële verplichting op aflossen en het krediet beëindigen. Als de klant een verplichting niet op tijd kan aflossen, dan verstrekken we geen hypotheek. We kijken niet af van de manier waarop we de financiële verplichtingen bepalen.

Regels ook voor NHG

De manier waarop we de financiële verplichtingen bepalen geldt voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

4.1.2 Tijdelijke situatie 2 huizen

Heeft de aanvrager nog een huis in bezit dat wordt of is verkocht? En vraagt hij een hypotheek aan voor een nieuw huis (een doorstromer dus)? Dan toetsen we of de aanvrager de dubbele woonlasten kan betalen binnen de toegestane woonlast. Zijn de woonlasten hoger dan toegestaan? Dan moet de aanvrager genoeg eigen middelen hebben om zich deze situatie te kunnen veroorloven. We houden dan rekening met deze lasten:

- het huis dat de aanvrager wil kopen of laten bouwen;
- het huis dat de aanvrager gaat verkopen;
- een tijdelijk huurhuis;

- een overbruggingshypothec;
- de waarschijnlijke restschuld als de marktwaarde lager is dan de hypotheekschuld of de echte restschuld als het huis is verkocht;
- de andere financiële verplichtingen die de aanvrager heeft.

Regels ook voor NHG

De regels voor de situatie dat een klant tijdelijk 2 huizen heeft, gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

Voorbeeld 1

Niels wil graag een huis kopen. Hij heeft tijdelijk 2 huizen, want zijn oude huis is nog niet verkocht. Zijn maximaal toegestane woonlast is € 10.000. Zijn dubbele woonlasten zijn € 11.500 en is dus € 1.500 hoger dan zijn toegestane woonlast. Niels heeft € 18.000 spaargeld. Dat is genoeg om de hogere lasten op te vangen. Hij heeft dan nog genoeg spaargeld over voor (de eigen inbreng bij) de koop van het nieuwe huis.

Voorbeeld 2

Karin verkoopt haar huis op 1 december 2017. Karin koopt 1 oktober 2018 haar nieuwe huis. Haar maximaal toegestane woonlast is € 12.000. De dubbele woonlasten zijn € 14.000 en dus € 2.000 hoger dan haar toegestane woonlast. Karin heeft € 4.000 spaargeld om de dubbele woonlasten op te vangen.

4.1.3 Oude huis verkocht

Is het oude huis al verkocht? Dan verstrekken we de hypotheek als:

- we gezien hebben dat de 3 dagen bedenktijd voorbij zijn; en
- de woonlasten gedurende de tijdelijke situatie met 2 huizen betaalbaar zijn.

Regels ook voor NHG

De regels voor de situatie dat het oude huis is verkocht, gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

4.1.4 Oude huis nog niet verkocht

Is het oude huis nog niet verkocht? Dan verstrekken we de hypotheek onder deze voorwaarden:

- Als de marktwaarde van het huis is bepaald (zie artikel 3.2). Is er geen overbruggingskrediet nodig? Dan is een Calcasa-rapport genoeg voor de bepaling van de marktwaarde van het oude huis. Als marktwaarde gebruiken we 90% van de Calcasa-waarde.
- De betaalbaarheid van de dubbele lasten is aangetoond voor een periode van 1 jaar.
- Is er een (voorzienbare) restschuld en heeft de aanvrager een tijdelijk dienstverband met intentieverklaring? Dan toetsen we de betaalbaarheid van de tijdelijke situatie met 2 huizen op basis van het gemiddelde inkomen van de laatste 3 jaar. Is het inkomen van het laatste jaar of het inkomen op dit moment lager? Dan rekenen we met het inkomen van het laatste jaar of het inkomen op dit moment.

Regels ook voor NHG

De regels voor de situatie dat het oude huis niet is verkocht, gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

4.1.5 Eigen middelen

Heeft een aanvrager eigen middelen? Dan moet hij die eigen middelen als eerste gebruiken om de aankoop te betalen. Daarna kan hij zijn overbruggingshypothec of bouwdepot opnemen.

Heeft de aanvrager meer dan € 15.000 aan eigen middelen? Dan moet de aanvrager aantonen dat hij dat heeft. Doet hij dat niet? Dan kunnen we hem niet helpen met een hypotheek.

4.1.6 Oversluiten

Als de aanvrager zijn hypotheek wil oversluiten, dan kijken we of hij de werkelijke lasten van zijn hypotheek kan betalen binnen de toegestane woonlasten. Maar alleen als de aanvrager de nieuwe hypotheek gebruikt om zijn huidige hypotheek af te lossen en de vergoeding voor het renteverlies en de advies- en oversluitkosten te betalen.

Let op! Bij oversluitingen of voortzettingen van hypotheeken die vallen onder het fiscaal regime van 2013 mag je de looptijd niet opnieuw op 30 jaar zetten. Je mag de oorspronkelijke einddatum namelijk niet opschuiven naar een later moment. Doe je dat wel? Dan verliest de aanvrager meteen zijn recht op renteaftrek.

4.1.7 Senioren die een ander huis kopen

Als senioren een ander huis willen kopen, dan kijken we naar zijn AOW-inkomen.

1. Heeft de aanvrager inkomen uit AOW? Dan bepalen we of hij de werkelijke lasten van zijn hypotheek kan betalen binnen de toegestane woonlast (zoals bepaald conform de RHK).
2. Krijgt een aanvrager binnen nu en 10 jaar inkomen uit AOW? Dan toetsen of hij met zijn huidige inkomen de hypotheek kan betalen conform de RHK. Vanaf het moment dat hij inkomen uit AOW ontvangt, toetsen we of hij de werkelijke lasten kan betalen binnen de toegestane woonlast.

In beide situaties gelden deze voorwaarden:

- De aanvrager heeft al een ander huis in bezit en gaat verhuizen.
- De werkelijke maandlast van de nieuwe hypotheek is gelijk aan of lager dan de huidige werkelijke maandlast.
- De rentevaste periode is minimaal 20 jaar.
- Een kortere rentevaste periode met een minimum van 10 jaar is toegestaan als:
 - de jongste aanvrager aan het einde van de rentevaste periode minimaal 85 jaar is; of
 - de hypotheek aan het einde van de rentevaste periode kleiner is dan 50% van de marktwaarde van het huis. Het renterisico van een kortere rentevaste periode moet dan onderbouwd zijn. • Voor hypotheeken zonder NHG geldt een maximale LTV van 80% van de marktwaarde.

We wijken niet af van de regels die gelden voor senioren die een ander huis kopen.

4.1.8 Toetslast van verplichtingen

De toetslast van de financiële verplichtingen bepalen we zo:

Product	Toetslast
---------	-----------

Doorlopend krediet	2% van de limiet per maand
Uitgestelde betaling	
Doorlopend krediet met contractuele limietafbouw	Het bij BKR geregistreerde bedrag gedeeld door de looptijd, met een minimum van 2% van de oorspronkelijke krediet som per maand
Persoonlijke lening of private lease	
Operational leaseovereenkomst	
Persoonlijke lening porzieningen	Het bij BKR geregistreerde bedrag gedeeld door de looptijd
DUO studieschuld ⁶ 8	0,75% van het oorspronkelijke leenbedrag of de hogere werkelijke maandlast
DUO studieschuld onder het nieuwe leenstelsel ⁷ 8	0,45% van het oorspronkelijke leenbedrag of de hogere werkelijke maandlast

Met opmerkingen [hl13]: Doorhalen Persoonlijke lening

Met opmerkingen [hl14]: Doorhalen vanaf voor een restschuld en of energiebesparende voorzieningen

Nieuwe restschuld bij ons of een restschuld ergens anders gefinancierd met een hypotheek	1e jaarlast. Als de looptijd korter is dan 10 jaar, moet de rentevaste periode gelijk zijn aan de looptijd en rekenen we met de contractrente (werkelijke last)
Lopende restschuldfinanciering bij ons	Jaarlast komende 12 maanden
Hypotheek op nieuw huis	Als getoetst wordt of de aanvrager de dubbele lasten kan betalen: de werkelijke rente en aflossing
Hypotheek op te verkopen huis	Als getoetst wordt of de aanvrager de dubbele lasten kan betalen: - Aankoop bestaande bouw: werkelijke rente en aflossing voor minimaal 12 maanden - Aankoop nieuwbouw: werkelijke rente en aflossing tot 3 maanden na de geplande opleverdatum
Hypotheek op verkochte huis	Als getoetst wordt of de aanvrager de dubbele lasten kan betalen: de werkelijke rente en aflossing. En als het nodig is, de tijdelijk te betalen huur tot aanvrager in het huis kan wonen
Overbruggingshypotheek	Als aanvrager het bestaande huis verkocht heeft: de rentelast tot hij in het nieuwe huis kan wonen. Is het bestaande huis niet verkocht? - Aankoop bestaande bouw: de rentelast van 12 maanden - Aankoop nieuwbouw: de rentelast tot 3 maanden na de geplande opleverdatum

⁶ Is de aflossing aan DUO verlaagd naar draagkracht? Dan gebruiken we voor de toetslast het percentage dat in de tabel hierboven staat.

⁷ Het nieuwe leenstelsel geldt voor studenten die na 1-9-2015 voor het eerst een studie starten.

8: Indien uit correspondentie van Duo blijkt dat sprake is van een extra aflossing op het leningbedrag en op basis daarvan een nieuwe maandannuïteit is overeengekomen, mag worden uitgegaan van de oorspronkelijke hoofdsom minus de extra aflossing

Te betalen partneralimentatie	Wordt in mindering gebracht op het toetsinkomen van de aanvrager, daarna wordt de woonquote bepaald
Te betalen kinderalimentatie	Brengen we niet in mindering op het toetsinkomen
Leningen van de werkgever	Zie persoonlijke lening
Erfpachtcanon	Het bedrag van de canon per jaar
Limiet op privérekening	1 limiet van niet meer dan € 1.000 per aanvrager nemen we niet mee in de toetsing

Met opmerkingen [hl15]: •In geel toevoegen onderaan de pagina

Regels ook voor NHG

De regels voor het bepalen van de toetslast gelden voor hypotheek met en zonder NHG. Behalve voor de limiet op de privérekening: die geldt niet voor hypotheek met NHG.

4.2 De hypotheek aflossen

We hebben deze aflosvormen:

- annuïtaire aflossing
 - lineaire aflossing
 - in 1 keer aan het einde van de looptijd:
 - uit eigen middelen; of
 - met het saldo van een gekoppelde bankspaarrekening eigen woning⁸ (SEW bij ons lopend of fiscale voortzetting); of
 - met een vervangende hypotheek (we kijken of de maandlasten betaalbaar zijn); of
-
- met de verkoopopbrengst van zijn huis.

Let op! Bij oversluitingen of voortzettingen van hypotheek die vallen onder het fiscaal regime van 2013 mag je de looptijd niet opnieuw op 30 jaar zetten. Je mag de oorspronkelijke einddatum namelijk niet opschuiven naar een later moment. Doe je dat wel? Dan verliest de aanvrager meteen zijn recht op renteaftrek.

4.2.1 Kapitaalverzekering⁹

Naast de aflosvormen die hierboven staan, kan een aanvrager nog een aflossing kiezen. Dat is de kapitaalverzekering afgesloten vóór 1 januari 2013 met gegarandeerde waarde-opbouw en een garantiekapitaal op einddatum.

4.2.2 Restschuldfinanciering¹⁰

Heeft de aanvrager zijn huis verkocht en zijn de 3 dagen bedenktijd voorbij? En heeft hij een restschuld? Dan kan hij een restschuldfinanciering krijgen (met een lineaire hypotheek) onder deze voorwaarden:

- Als de aanvrager een tijdelijk dienstverband met intentieverklaring heeft, dan toetsen we zijn inkomen op basis van het gemiddelde inkomen van de laatste 3 jaar. Is het inkomen van het laatste jaar of het inkomen op dit moment lager? Dan rekenen we met het laagste inkomen.

⁸ Dit geldt niet voor ASN. Een klant kan geen bankspaarhypotheek of restschuldfinanciering sluiten bij ASN. Het verpanden van een bestaande kapitaalverzekering is ook niet mogelijk.

⁹ Dit geldt niet voor ASN.

¹⁰ Dit geldt niet voor ASN.

- De nieuwe hypotheek is verstrekt. Of we verstrekken de restschuldfinanciering samen met de nieuwe hypotheek.
- De financiering van de restschuld is maximaal € 30.000 (met uitzondering van klanten die al een restschuldfinanciering hebben).

Voldoet een aanvraag niet aan deze voorwaarden? Dan helpen we de aanvrager niet met de financiering van zijn restschuld.

Regels ook voor NHG

De regels voor de financiering van de restschuld gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG. Bij NHG volgen we de V&N van NHG dat de ruimte in de financieringslast volledig benut moet zijn.

4.2.3 Overbruggingshypotheek

Een aanvrager kan een overbruggingshypotheek krijgen als:

- hij het te verkopen huis niet (voor een deel) verhuurd heeft;
- het te verkopen huis geen recreatiewoning is; • het te verkopen huis geen coöperatief eigendom is.

We helpen een aanvrager niet met een overbruggingshypotheek op:

- een coöperatief eigendom;
- een huis dat we hebben uitgesloten in hoofdstuk 3.

4.2.4 Extra zekerheden

Krijgt de aanvrager inkomen uit pensioen en/of AOW? Dan hebben we extra zekerheden nodig in de periode dat de hypotheek hoger is dan 80% van de marktwaarde. Kies dan 1 van deze extra zekerheden:

- Direct aflossen (lineair of annuïtair) in combinatie met verpanding van een overlijdensrisicoverzekering.
- Saldo Spaarrekening Eigen Woning en/of kapitaalverzekering met garantiekapitaal¹¹. Die kan de klant aanvullen met een overlijdensrisicoverzekering als het saldo van de SEW niet genoeg is. We wijken niet af van deze regels.

Voorbeeld 1

Marco is 67 jaar en wil een huis kopen. Die wil hij tot 100% financieren, omdat hij maar weinig spaargeld heeft. Dan kan hij geen hypotheek bij ons krijgen. Maar heeft Marco een (geparkeerde) SEW of KEW met een saldo dat de hypotheek boven 80% van de marktwaarde afdekt? Dan kan hij wel een hypotheek krijgen.

Voorbeeld 2

Piet is 71 jaar en wil zijn hypotheek verhogen tot 90% van de marktwaarde van zijn huis. Piet kiest voor een annuïtaire hypotheek. Ook heeft hij nog een overlijdensrisicoverzekering die hij verpandtd. Daarmee dekt hij het risico boven 80% van de marktwaarde af.

¹¹ Dit geldt niet voor ASN.

4.2.5 Overlijdensrisicoverzekering

Is de hypotheek hoger dan 100% van de marktwaarde van het huis? Dan moet er een overlijdensrisicoverzekering worden verpand voor het bedrag van de hypotheek boven 80% van de marktwaarde van het huis. We trekken de opgebouwde waarde in de (bank)spaarhypotheek¹²¹³ af van dit bedrag. Een uitzondering op deze regel is artikel 4.2.4 extra zekerheden bij aanvragers met inkomen uit pensioen.

Goed om te weten

Gaat de klant energiebesparende maatregelen treffen en wordt de hypotheek daardoor hoger dan 100% van de marktwaarde van het huis? Dan is een overlijdensrisicoverzekering niet verplicht.

Regels ook voor NHG

De regels voor de verplichting van een overlijdensrisicoverzekering gelden voor hypotheekaanvragen **met en** zonder NHG. **MHE: dit is fout, orv geldt alleen nog voor aanvragen zonder NHG**

4.2.6 Maximale LTV

Om het maximale hypotheekbedrag ten opzichte van de waarde van het huis te bepalen, gebruiken we de RHK met aanvullende grenzen voor:

	Maximale looptijd (jaar)	Maximale LTV	Opmerking:
Een restschuld ¹³	15	110%	Op max betaalbaarheid
Een oversluiting	30	110%	
Dringend noodzakelijke reparatie van constructie (volgens RHK)	30	110%	Niet in combinatie met andere bouwwerkzaamheden

Hypotheek hoger dan € 750.000	30	90% + eventuele restschuldfinanciering tot maximaal 105%	Doorstromen of vervolgleningen bij bestaande hypotheekklanten > 90% is wel mogelijk
Een aanvrager die in onze grensstreek een huis koopt en blijft werken in eigen land	25	90%	Alleen lineair of annuïtair
Huizen met gedeeltelijke woonbestemming	30	100% woongedeelte 70% zakelijk gedeelte	Zakelijk gedeelte alleen lineair of annuïtair
Recreatiewoning	30	70%	Alleen lineair of annuïtair

¹² Dit geldt niet voor ASN.

¹³ Dit geldt niet voor ASN.

Overbrugging bestaande bouw	bij	1, als het huis verkocht is: geplande leveringsdatum plus 5 werkdagen	99%	Marktwaarde of verkoopprijs oude huis *99% - bestaande hypotheekschuld = maximale overbrugging
Overbrugging bij nieuwbouw		2	99%	Marktwaarde of verkoopprijs oude huis *99% - bestaande hypotheekschuld = maximale overbrugging
Aflossingsvrij		30	50%	Alle hypotheeken waar een aflossingsvrij leningdeel in zit
Bouwgrond			100% marktwaarde grond	

Regels ook voor NHG

De regels voor de bepaling van het maximale hypotheekbedrag ten opzichte van de waarde van het huis gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

4.2.7 Salderen van polis- of beleggingswaarden

Bij het bepalen van de rente kunnen we de opgebouwde waarde van verpande opbouwproducten verrekenen met de hypotheekschuld. Maar alleen als de opbouw en het eindkapitaal gegarandeerd is.

Let op: Salderen kan nooit leiden tot een hypotheek hoger dan 106% van de marktwaarde.

5 En verder

In dit laatste hoofdstuk lees je over leennormen, het voorkomen van fraude en integriteit. En ook over een bouwdepot, het meenemen van een hypotheek naar een ander huis en fiscale aspecten.

5.1 Lenen, lasten en advies

5.1.1 Minimaal hypotheekbedrag

Het minimale hypotheekbedrag voor een eerste hypotheek is € 25.000. Heeft de aanvrager al een eerste hypotheek bij ons? Dan kan hij een vervolglening krijgen vanaf € 5.000. Onder 'bij ons' verstaan we bij:

- SNS
- BLG Wonen, BLG Hypotheekbank N.V.
- RegioBank
- ASN Bank
- DBV Hypotheken en DBV Finance,
- EuropeLife Finance
- Bouwfonds Limburg NV en Bouwfonds Limburg II NV

- Woningfonds
- REAAL Holland Woning Financiering

Met opmerkingen [hl16]: Verwijderen. Is er niet meer. Hele blok eruit?

In deze gevallen helpen we een aanvrager niet met een hypotheek:

- We verstrekken geen vervolgleningen of hogere inschrijvingen voor coöperatief eigendom.
- We verstrekken geen hypotheek achter een hypotheek die niet bij ons loopt.

5.1.2 Looptijd

De looptijd van een hypotheek is minimaal 5 jaar en maximaal 30 jaar, tenzij we sneller aflossen verplichten of goedkeuren.

Let op! Bij oversluitingen of voortzettingen van hypotheeken die vallen onder het fiscaal regime van 2013 mag je de looptijd niet opnieuw op 30 jaar zetten. Je mag de oorspronkelijke einddatum namelijk niet opschuiven naar een later moment. Doe je dat wel? Dan verliest de aanvrager meteen zijn recht op renteaftrek.

5.1.3 Hypotheekbeoordeling en creditscore (ASK)

Om een hypotheekaanvraag te beoordelen, gebruiken we interne creditscore-modellen (Acceptatie Score Kaart ASK). Hiermee schatten we het kredietrisico in. ASK beoordeelt van een klant:

- zijn betaal- en leengedrag;
- zijn arbeidssituatie;
- zijn inkomenspositie;
- de waarde van het onderpand in verhouding tot de hoogte van de lening.

Goed om te weten

De creditscore bepalen we opnieuw als de gegevens uit de hypotheekstukken afwijken van de gegevens uit de hypotheekaanvraag.

Regels ook voor NHG

De regels voor de bepaling van de creditscore gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

5.1.4 Hypotheeknormen en advies

Onze hypotheeknormen zijn er om te voorkomen dat mensen te veel lenen. Dus om de risico's voor de klant en voor ons te beperken. Ze zijn geen basis voor een passend, financieel en fiscaal advies of goede betaalbaarheid voor de aanvrager. Het is de verantwoordelijkheid van de adviseur om advies te geven dat past bij de individuele situatie en risicobereidheid van de klant.

5.1.5 Woonquote en samenstelling van het huishouden

De maximaal toegestane woonlast is gebaseerd op 2 aanvragers met 1 inkomen en zonder kinderen. In de meeste gevallen kunnen tweeverdieners met kinderen of een alleenstaande ouder met kinderen de woonlasten ook betalen. Maar gezinnen met meer dan 2 kinderen, waarbij 1 van de aanvragers werkt, kunnen misschien niet genoeg buffers opbouwen als ze het maximale lenen.

5.2 Fraudepreventie en integriteit

5.2.1 Identificatie

In de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme (Wwft) staat dat de aanvrager zich moet identificeren met een geldig identiteitsbewijs. De adviseur identificeert de aanvrager voor de bank en ziet de klant ook echt. De notaris identificeert de klant daarna nog een keer.

Geen identificatie, geen hypotheek

We verstrekken geen hypotheek aan een klant die zich niet bij ons heeft laten identificeren met een geldig identiteitsbewijs.

5.2.2 Burgerservicenummer

Van iedere aanvrager of hoofdelijk aansprakelijke moeten we het burgerservicenummer hebben. Hebben we dat niet? Dan helpen we die aanvrager niet met een hypotheek.

5.2.3 Toetsing externe databases

De aanvraag toetsen we met gegevens in onze eigen database en externe databases. Van bijvoorbeeld het Contactorgaan Hypothecair Financiers, Bureau Krediet Registratie of vergelijkbare instellingen in het buitenland, de Kamer van Koophandel, Stichting Fraudebestrijding Hypotheken en Het Kadaster. Soms leidt dit tot een afwijzing die we niet altijd heel uitgebreid kunnen toelichten.

Altijd externe toetsing

We verstrekken geen hypotheek zonder toetsing van de externe databases.

5.2.4 Integriteit

In diverse branches wordt er veel met contant geld betaald. Dat vergroot het risico op witwassen en fraude. Aanvragers uit deze branches krijgen een verscherpt klantonderzoek als daar aanleiding voor is. Reken dan op extra beoordelingstijd. Voorbeelden van deze branches zijn:

- seksindustrie (zzp-er of onderneming met maximaal 1 medewerker in dienst)
- belwinkels
- gokindustrie
- horeca
- metaalrecycling en oud ijzer- en schroothandel
- handel in luxe goederen (kunst, edelmetalen, antiek etc.)
- handel in gebruikte en luxe auto's
- schietverenigingen
- tattooshops
- projectontwikkelaars of onroerendgoedhandelaars

Daarnaast krijgen aanvragers uit sommige branches bij ons geen hypotheek. Dat geldt bijvoorbeeld voor werkgevers en werknemers uit de seksindustrie met meer dan 1 medewerker in dienst of coffeeshops.

Regels ook voor NHG

De regels voor integriteit gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

5.3 Bouwdepot

Wil de aanvrager een huis bouwen of zijn huis verbouwen? Dan houden we het bedrag dat daarvoor nodig is in bouwdepot.

5.3.1 Rentevergoeding over het saldo

We geven een rente over het saldo van het bouwdepot. Die rente is gekoppeld aan de hypotheekrente.

Bestaat een hypotheek uit meerdere leningdelen met afwijkende rentepercentages? Dan berekenen we de te vergoeden rente over het gewogen gemiddelde op basis:

- van de hele hypotheek,
- en het te betalen rentepercentage.

Heeft een aanvrager een variabele rente? Dan bepalen we de rente met het percentage op de passeerdatum.

5.3.2 Geldige betaalbewijzen

We doen alleen uitbetalingen uit een bouwdepot als we betaalbewijzen hebben. Met betaalbewijzen bedoelen we:

- Facturen, van bijvoorbeeld een aannemer. Daar moeten dan deze gegevens opstaan:
 - de geleverde goederen en diensten
 - de berekende prijzen
 - de plaats en datum van aflevering
- Kassabonnen van de bouwmarkt. Alle artikelen die een klant heeft afgerekend, moeten erop staan.
- Rekeningen van een gespecialiseerd bedrijf voor energiebesparende voorzieningen.
- Een rekeningoverzicht. Bijvoorbeeld: heeft een klant iets via marktplaats gekocht? Dan is er geen factuur. De klant mag dan ook een rekeningoverzicht laten zien waar de betaling op staat. Plus een kopie van de marktplaats advertentie. Let op! Dit kan niet als er NHG op de hypotheek zit.

We betalen nooit uit op basis van offertes.

Voorwaarden voor de nota of factuur

Een nota of factuur moet aan deze voorwaarden voldoen:

- Op kopie van de nota of factuur staat het KvK-nummer.
- Op de kopie van de nota of factuur moet dit staan:
 - product/dienst
 - prijs
 - aankoopmoment
 - datum aflevering
 - bedrag
- De factuur(datum) of de datum op de kassabon mag niet ouder zijn dan 6 maanden op het moment dat de klant die indient. Gaat het om een hypotheek met NHG? Dan moet de datum op de nota na de aanvraagdatum van de hypotheek liggen.
- De kopie bon of factuur is ondertekend door de rekeninghouder of 1 van de rekeninghouders.

De klant moet met een bankafschrift of bon van de pinbetaling bewijzen dat hij de nota of factuur heeft betaald.

5.3.3 Vooruitbetalingen

Ook vooruitbetalingen kunnen we uitbetalen vanuit een bouwdepot. Dat kan op 3 manieren:

1. Aanbetalen tot maximaal € 5.000. Bij badkamers en keukens geldt een maximum van 15% van het aankoopbedrag tot maximaal € 5.000.
2. Betalen als de goederen worden geleverd. Bij keukens en badkamers is het gebruikelijk dat de goederen worden geleverd en een dag later pas worden geïnstalleerd. Het bedrijf wil dan graag al een bedrag ontvangen voor de geleverde goederen. Dit bedrag kunnen we uitkeren vanuit het bouwdepot.
3. Betalen van een restant na installatie. Het bedrag dat overblijft en na de installatie betaald moet worden is geen vooruitbetaling. Maar soms moet de klant op de dag van levering dat bedrag betalen. Hij moet die rekening dan wel van tevoren bij ons indienen.

Klanten moeten altijd een factuur geven waaruit blijkt wat er betaald moet worden.

5.3.4 Looptijd van het bouwdepot

De looptijd van het bouwdepot is 2 jaar. De klant kan de looptijd eenmalig met 1 jaar verlengen. Dan stellen we de vergoedingsrente vast op basis van de hypotheekrente. Het saldo dat overblijft aan het einde van de bouw of looptijd moet de klant aflossen op de hypotheek.

5.3.5 Restant bouwdepot

Valt de verbouwing goedkoper uit? Dan mag de klant het (resterend) bedrag in het bouwdepot voor andere verbouwingen gebruiken dan in het taxatierapport staat. Dat mag alleen als we van tevoren een aangepaste verbouwingsspecificatie hebben gekregen. Gaat het om een hypotheek met NHG? Dan moet er ook een taxatierapport bij, waarin de aangepaste verbouwing staat, dat niet ouder is dan 6 maanden.

Is er nog een bedrag over van de gereserveerde energiebesparende voorzieningen? Dan mag de klant die niet voor andere verbouwingen gebruiken, maar wordt het restant afgelost op de hypotheek.

Heeft de klant zijn hypotheek overgesloten naar NHG met kwaliteitsverbetering? En is er nog nooit een betaling gedaan uit het bouwdepot? Dan moet er altijd een nota voor kwaliteitsverbetering zijn uitbetaald, voordat hij het restant depot kan aflossen op de hypotheek.

5.4 Bankgarantie

We geven de bankgarantie als de aanvrager de offerte¹⁴ en de contragarantie heeft ondertekend en als wij die hebben gekregen.

5.5 Enkele fiscale aspecten

5.5.1 Fiscaal regime voor of na 2013

De Belastingdienst vraagt ons per leningdeel gegevens door te geven. Daarom is het van belang leningdelen te splitsen die onder het nieuwe fiscale regime vallen. Is het fiscale regime niet goed in de aanvraag verwerkt? Dan kunnen we niet aan die vraag voldoen. Daarom wijzen we de aanvraag dan af.

¹⁴ We bieden geen bankgaranties aan als de hypotheek niet bij ons gaat lopen. Daarom moet de klant de offerte ondertekenen en terugsturen. ¹⁵ Dit geldt niet voor ASN.

Het fiscale regime is in elk geval niet goed verwerkt als:

- De looptijd bij oversluiting van een hypotheek, waarop het nieuwe fiscaal regime (vanaf 1-12-2013) van toepassing is, weer op 30 jaar wordt aangevraagd. Het recht op renteaftrek vervalt dan. Er wordt namelijk niet voldaan aan de aflossingseis.
- De eigenwoningreserve niet wordt aangewend voor de aankoop van de nieuwe woning maar wel een volledige financiering (100% MW) in box 1 wordt aangevraagd.
- Als we constateren dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de aangifte IB.

5.5.2 Voorwaarden fiscale voortzetting bestaande verzekering of rekening?¹⁵

Fiscaal geruisloos voortzetten in een SEW mag alleen als de bestaande verzekering of rekening aan de regels voor een KEW, SEW en BEW voldoet. En daarnaast gelden deze voorwaarden:

- De maximale bandbreedte is 1:10.
- Er is nog geen (tussentijdse) uitkering uit de verzekering of rekening gedaan.
- Het is een product van een maatschappij die deelneemt aan het Protocol Stroomlijning Kapitaaloverdracht (PSK).

Een aanvullende 1^e storting, 'hoog-laag' -constructie of een inlegdepot kan niet.

Wat gebeurt er als fiscaal voorzietten niet kan?

We controleren altijd het definitieve PSK-formulier en het over te dragen bedrag. Blijkt dat verwerking echt niet kan? Dan maken we het bedrag van de polis naar de oorspronkelijke bank of verzekeraar over en zetten we de SEW om in een annuïteitenhypotheek.

5.6 De hypotheek meenemen naar het nieuwe huis

Gaat een klant verhuizen? Dan kan hij de afspraken voor de rente van de bestaande hypotheek **meenemen** als hij de nieuwe hypotheek binnen 6 maanden na het aflossen van de oude hypotheek afsluit. De nieuwe hypotheek moet passen bij de inkomens toets en de waarde van het huis moet hoog genoeg zijn volgens de regels voor het accepteren en verstrekken van een hypotheek.

[variant ASN, SNS en ReB of BLG invoegen]

Is het oude huis nog niet verkocht? Dan neemt de klant de rentecondities van de oude hypotheek meteen mee naar de hypotheek voor het nieuwe huis. De rente van de oude hypotheek zetten we om naar de rente voor een overbruggingshypotheek.

Regels ook voor NHG

De regels voor het meenemen van de hypotheek gelden voor hypotheekaanvragen met en zonder NHG.

[ASN, SNS en ReB]

De verhouding tussen de marktwaarde van het nieuwe huis en de hypotheek bepaalt de tariefklasse waar de rente in valt. Valt de nieuwe hypotheek in een andere tariefklasse dan de oude hypotheek? Dan passen we de rente aan. We kijken naar de op- en afslagen die golden op de rentepeildatum van de oude hypotheek.

[BLG]

Met opmerkingen [hl17]: Voorstel: Om in aanmerking te komen voor de verhuisregeling, mag de periode tussen de levering van de oude woning en de levering van de nieuwe woning maximaal 18 maanden zijn. De aanvraag voor meeverhuizen moet binnen 6 maanden na aflossing zijn ontvangen. Daarna geldt de offerte geldigheid van 12 maanden. De nieuwe hypotheek moet passen bij de inkomens toets en de waarde van het huis moet hoog genoeg zijn volgens de regels voor het accepteren en verstrekken van een hypotheek

De verhouding tussen de marktwaarde van het nieuwe huis en de hypotheek bepaalt de tariefklasse waar de rente in valt. Nadat we de basisrente van de oude hypotheek hebben bepaald, passen we de actuele op- en afslagen toe.

5.7 Voorwaarden verzekering buitenlandse of nieuwe verzekeraar

Is een overlijdensrisicoverzekering verplicht en loopt die bij een buitenlandse verzekeraar? Of bij een nieuwe Nederlandse verzekeraar met een buitenlands moederbedrijf? Dan moet dit in de verzekeringsvoorwaarden staan:

- Dat het Nederlands recht geldt.
- Dat de Nederlandse rechter bevoegd is.
- Dat de verzekeraar in het Nederlands kan communiceren.
- Dat de verzekeraar de belasting op de uitkering in het moederland moet betalen. Dit geldt alleen voor buitenlandse verzekeraars zonder Nederlandse rechtspersoonlijkheid.
- Dat de verzekeraar de voorwaarden die hierboven genoemd staan tijdens de looptijd van de verzekering niet mag wijzigen¹⁵.

Goed om te weten

Een verzekering die niet aan deze voorwaarden voldoet, kan niet worden verpand.

5.8 Staan er fouten in deze normen?

We hebben deze normen met veel zorg opgesteld. Maar er kan ergens een fout staan. Als dat zo is, kan je ons niet aan die fout houden. Zie je iets dat niet klopt of mis je informatie? Geef dit dan door aan je contactpersoon.

¹⁵ Hierdoor blijft de positie van de klant zo sterk mogelijk als de verzekeraar ons land in de toekomst verlaat of als de verzekeraar een buitenlandse moedermaatschappij heeft.